

Høringsnotat Vedrørende udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg

Bekendtgørelsesudkastet blev sendt i offentlig høring den 25. september 2013 med frist for at afgive høringssvar den 23. oktober 2013.

Udkastet blev sendt i høring hos en bred kreds af myndigheder og organisationer. Miljøstyrelsen har i alt modtaget 20 høringssvar, herunder 5 høringssvar fra myndigheder og organisationer der ikke har bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet.

Følgende høringssparter har fremsendt bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet: KL, Kolding Kommune, Frederikshavn Kommune, Svendborg Kommune, Frederikssund Kommune, Datatilsynet, Realkreditforeningen, Foreningen af Vandværker i Danmark (FVD), Dansk Industri (DI), GeoDrilling A/S, De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS), Dansk Energi, Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA), Landbrug og Fødevarer samt Foreningen af Danske Brøndborer.

Følgende høringssparter har oplyst, at de ingen bemærkninger har til bekendtgørelsesudkastet: Forsikring & Pension, Dansk Arbejdsgiverforening, Advokatrådet, 3F og Forbrugerrådet.

Høringssvarene har især berørt følgende punkter:

1. § 3: Definitioner i jordvarmebekendtgørelsen
2. § 7: Anmelderegler
3. § 9: Frist på 2 uger for kommunalbestyrelsen til at gøre indsigelse
4. § 13: Indberetning af udførte borer til GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland)
5. § 14, stk. 4: Dimensionering af vertikale jordvarmeanlæg
6. § 15, stk. 2: Frostsikringsmiddel til anlæg med brine
7. § 21: Definition af sagkyndig i jordvarmeanlæg
8. § 22: Anlæggets vedligeholdelsesstand
9. § 23: Sløjfning af anlæg
10. Bilag 2, nr. 4, litra d
11. Klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet
12. § 10 Afstandskravene på hhv. 300 og 20 meter
13. Anvendelse af jordvarmeanlæg i kombination med energilagring i jorden

Foruden de ændringer, der fremgår af dette notat, er der foretaget lovtekniske justeringer i bekendtgørelsesudkastet.

I det følgende gennemgås de væsentligste høringssvar til de ovennævnte punkter. Miljøstyrelsens kommentarer til høringssvarerne er anført i kursiv.

Høringssvarene er gengivet i hovedtræk. Ønskes der mere detaljerede oplysninger om høringssvarenes indhold, henvises der til høringssvarerne.

Ad 1. § 3: Definitioner i jordvarmebekendtgørelsen

§ 3, nr. 1

GEUS bemærker, at jordvarmeanlæg også kan være baseret på vand.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Det er rigtigt, at der findes nogle anlæg, som udnytter varmen fra f.eks. søer. Det er dog uden for denne bekendtgørelses anvendelsesområde, og bemærkningerne giver derfor ikke anledning til at ændre bekendtgørelsesudkastet.

§ 3, nr. 2

Frederikssund Kommune, DI og KL mener, at definitionen af et ikke industrielt jordvarmeanlæg skal være mere klar. DI mener endvidere, at henvisningen til VVM-bekendtgørelsen skal være med præcis titel, nummer og dato.

L&F beder om at få oplyst, hvordan der skelnes mellem industrielle og ikke-industrielle anlæg.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Baggrunden for at der er tale om en generel henvisning til VVM-bekendtgørelsen er lovteknisk. Der henvises alene til en bekendtgørelses nummer og dato, når der er tale om henvisning til en specifik paragraf. Såfremt der er tale om en generel henvisning til en bekendtgørelse, som det er tilfældet her, skal der ikke henvises til nummer og dato på bekendtgørelsen, idet man således undgår, at henvisningen forældes så let.

Det fremgår af Miljøstyrelsens hjemmeside, FAQ om jordvarmeanlæg, at et industrielt horisontalt jordvarmeanlæg er omfattet af bilag 2, nr. 3, litra a og b i VVM-bekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1510 af 15. december 2010) under energiindustri som et industrianlæg til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand og eventuelt også som et industrianlæg til transport af gas, damp og varmt vand.

Et almindeligt horisontalt jordvarmeanlæg, beregnet til at forsyne en enkelt husstand, er ikke et "industrielt anlæg", fordi der skal være flere husstande før der er tale om et "industrielt anlæg", hvorfor det ikke er omfattet af VVM-reglerne.

Miljøstyrelsen har foretaget en mindre præcisering af bestemmelsen, således at den får følgende ordlyd: "Horisontale ikke industrielle jordvarmeanlæg, der ikke er omfattet af bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning."

§ 3, nr. 7

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Definitionen af et alment vandforsyningsanlæg konsekvensrettes i overensstemmelse med definitionen i vandforsyningsloven.

Bestemmelsen får herefter følgende ordlyd: " Ved almene vandforsyningsanlæg forstås anlæg, som forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme."

§ 3, nr. 12:

GEUS beder om at få oplyst, om der er byttet rundt på ordene "vandforsyningsanlæg" og "vandindvindingsanlæg", idet sætningen så vil give mere mening.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsen er enig i bemærkningerne fra GEUS, og bestemmelsen får herefter følgende ordlyd:

"Vandindvindingsanlæg: Boringen til et vandforsyningsanlæg, men ikke anlæggets ledninger."

Ad 2. § 7: Anmelderegler

Undersøgelse af andre forhold i forbindelse med anmeldelse af et jordvarmeanlæg

Frederikssund Kommune mener, at det er betænkeligt, at der ved anmeldeordningen ikke tages højde for fortidsmindebeskyttelseslinjer, sten- og jorddiger, afstand til søer, beskyttet natur og natura 2000-områder etc. i anmeldeordningen – forhold, som gennemgås i forbindelse med behandling af ansøgninger om etablering af jordvarme.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Formålet med at der skal ske en anmeldelse er, at kommunen skal påse, at jordvarmebekendtgørelsens bestemmelser er overholdt. Bliver kommunen i forbindelse med behandlingen af en anmeldelse opmærksom på, at anlægget ikke kan overholde anden lovgivning, eller kun kan overholde anden lovgivning på visse betingelser, skal kommunen gøre indsigelse imod anmeldelsen, således at der i stedet skal gives et afslag eller en tilladelse på visse vilkår.

De fremkomne bemærkninger giver ikke anledning til at ændre bekendtgørelsesudkastet.

§ 7, nr. 3: Anvendelsesområdet for anmeldeordningen

Frederikssund Kommune mener, at jordvarmeanlæg der ønskes placeret på kortlagte arealer ikke skal kunne ske ved anmeldeordningen.

KL, Frederikshavn Kommune, Svendborg Kommune og DANVA finder, at anmeldeordningen bør omfatte anlæg uden for OSD-områder samt anlæg uden for indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg, idet der i indvindingsoplande aktuelt findes drikkevandsinteresser.

FVD anfører, at en lang række vandværker har indvinding og indvindingsoplande, der ligger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser. Såfremt der skal anlægges jordvarmeanlæg i sådanne områder, er det afgørende, at der finder en kommunal sagsbehandling sted, og at et jordvarmeanlæg alene kan etableres, så det ikke udgør en risiko for grundvandet.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

På baggrund af de fremkomne hørings svar ændrer Miljøstyrelsen bekendtgørelsesudkastets § 7, nr. 3, således at bestemmelsen får følgende ordlyd: "der er lokaliseret uden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger."

Ad 3. § 9: Frist på 2 uger for kommunalbestyrelsen til at gøre indsigelse

§ 9, stk. 1: Fristen på 2 uger bør fremgå af kvitteringsskrivelsen

Dansk Energi mener, at fristen på 2 uger også bør fremgå af kvitteringsskrivelsen fra kommunalbestyrelsen.

L&F foreslår, at "og anføre en frist for, hvornår kommunen senest skal reagere, hvis ikke anlægget lovligt kan etableres", slettes i bestemmelsen, da sætningen kan give anledning til misforståelse.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsen er enig i bemærkningerne fra Dansk Energi. Bestemmelsen får herefter følgende ordlyd: "Ved modtagelse af anmeldelsen efter § 7, skal kommunalbestyrelsen kvittere for modtagelsen og oplyse om fristen i stk. 2."

§ 9, stk. 2: Fristen på 2 uger

DI foreslår, at 2 uger erstattes af 10 arbejdsdage, således at det ikke er muligt for anmelder at udnytte, at der f.eks. er tale om helligdage.

Frederikssund Kommune, Svendborg Kommune, Kolding Kommune og KL mener, at fristen på 2 uger er for kort, og bør fastsættes til 4 uger.

Dansk Energi og Svendborg Kommune gør opmærksom på, at museer har en høringsret og en høringsfrist på 30 dage, hvilket ikke fremgår af bekendtgørelsen. Dansk Energi foreslår, at anmeldelsen sendes til relevante høringspartnere samtidig.

KL mener ikke, at anmeldeordningen ændrer på kommunernes proces forud for meddelelse af tilladelse. Der er stadig andre forhold, f.eks. beskyttede naturområder, om der er jordforurening på arealet, evt. fredninger, boringer/brønde på nabomatrikler m.v., der skal belyses. Fristen bør derfor forlænges til minimum 4 uger.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

På baggrund af de fremkomne bemærkninger ændres fristen i bestemmelsen fra 2 uger til 4 uger.

§ 9, stk. 3: Indsigelse

KL mener, at begrebet "indsigelse" skal defineres/beskrives yderligere. Det er f.eks. uklart, om begrebet dækker følgende eksempel: Jordvarmeanlægget er en "anmeldesag", men det etableres på et forureningskortlagt areal. Altså skal der måske først meddeles tilladelse efter § 8 i Lov om forurennet jord, inden anlægget må etableres. Skal kommunens videregivelse af denne oplysning til ansøger ske som en indsigelse?

KL beder om at få oplyst, om sagen skal behandles som en tilladelse, hvis kommunens indsigelse alene går på, at anmeldelsen ikke er fyldestgørende – fx hvis der mangler nogle af oplysningerne til bilag 2. Såfremt der skal gives en

tilladelse i disse sager, ønsker KL at få oplyst, at det så er en § 19-tilaldelse og ikke en "almindelig" tilladelse efter Jordvarmebekendtgørelsen.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Det er Miljøstyrelsens opfattelse, at kommunen skal gøre indsigelse, såfremt der ikke kan etableres et jordvarmeanlæg på baggrund af anmeldelsen, men det f.eks. kræver en tilladelse efter anden lovgivning.

Såfremt anmeldelsen er mangelfuld, skal kommunalbestyrelsen gøre anmelder opmærksom herpå og bede anmelder indsende de manglende oplysninger. Fristen på de 4 uger for kommunalbestyrelsen til at gøre indsigelse løber således fra det tidspunkt, hvor der foreligger en anmeldelse, der opfylder kravene i bekendtgørelsen.

De fremkomne bemærkninger giver anledning til at ændre bekendtgørelsesudkastet således, at der i § 9 indsættes et nyt stk. 4, med følgende ordlyd: "Indeholder anmeldelsen ikke alle de oplysninger, der fremgår af bilag 2, meddeler kommunalbestyrelsen det til anmelder inden 4 uger fra modtagelsen af anmeldelsen og giver samtidig en frist for, hvornår de manglende oplysninger skal sendes til kommunalbestyrelsen. Modtager kommunalbestyrelsen herefter de manglende oplysninger, behandler kommunalbestyrelsen anmeldelsen efter reglerne i § 9, stk. 2-3."

Ad. 4. § 13: Indberetning af udførte boringer til GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland)

GEUS oplyser, at det i den kommende version af bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af brønde og boringer på land vil blive præciseret, at boringer til jordvarmeanlæg i lighed med øvrige A-boringer skal indberettes til GEUS. GEUS foreslår, at dette fremgår af § 13 i bekendtgørelsesudkastet.

Miljøbestyrelsens bemærkninger

Bekendtgørelse nr. 1260 af 28. oktober 2013 om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land indeholder i kapitel 5 krav om indberetning af udførte boringer og resultater af undersøgelser for boringer til vertikale jordvarmeanlæg.

Lovteknisk er det ikke hensigtsmæssigt at henvise til regler i andre bekendtgørelser, da der herved kan opstå tvivl om, hvorvidt denne henvisning er udtømmende. Miljøstyrelsen vil derfor gøre opmærksom på indberetningskravet i henhold til bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land i Miljøstyrelsens FAQ om jordvarmeanlæg.

Ad 5. § 14, stk. 4: Dimensionering af vertikale jordvarmeanlæg

GEUS anfører, at hvis der ikke er foretaget fuldstændig opfyldning og tætning mellem varmeslanger og borehulsvæg, vil boringen ikke yde et optimalt varmeflow, og der vil desuden være risiko for nedsivning af overfladevand samt for krydskontaminering mellem grundvandsmagasiner. GEUS mener derfor, at det bør stilles som krav, at lukkede jordvarmeboringer tætnes hele vejen op, dels af hensyn til grundvandsbeskyttelsen og dels for at optimere boringens varmeydelse.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen er enig med GEUS i, at der skal ske en fuldstændig opfyldning og tætning mellem varmeslanger og borehulsvæg. På baggrund heraf ændres

bestemmelsen, således at den får følgende ordlyd: "Vertikale anlæg skal dimensioneres sådan, at indløbstemperaturen til varmepumpen er mindst 0 °C, og der skal foretages en fuldstændig opfyldning og tætning mellem varmeslanger og borehulsvæg. En lavere indløbstemperatur kan accepteres i korte perioder, dog må indløbstemperaturen ikke på noget tidspunkt være under -4 °C."

Ad 6. § 15, stk. 2: Frostsikringsmiddel til anlæg med brine

KL og GEUS anfører, at bestemmelsen bør indeholde en positivliste over, hvilke tilsætningsstoffer der må anvendes, så man kan være sikker på, at det tilsatte ikke udgør en større risiko end nødvendigt.

GEUS anfører endvidere, at man i den forbindelse bør overveje, om der skal differentieres mellem væsker og tilsætningsstoffer, som tillades i områder med særlige drikkevandsinteresser, og hvilke der tillades uden for disse områder.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Denne ændring af bekendtgørelsen er hovedsageligt rettet mod indførelse af en anmeldeordning. For en anmeldeordning vil en positivliste være ganske relevant, men indførelse af en positivliste kræver, at der opstilles relevante kriterier, som stoffer skal opfylde for at kunne udpeges til listen. En positivliste kan indarbejdes i en kommende ændring af bekendtgørelsen, hvis der er opnået relevant viden til at opstille kriterier for tilsætningsstoffers optagelse på en sådan liste.

Ad 7. § 21: Definition af sagkyndig i jordvarmeanlæg

KL og GEUS anbefaler, at betegnelsen "sagkyndig i jordvarmeanlæg" præciseres. I forlængelse heraf anfører GEUS, at de dele af anlægget, som det giver mening at efterse årligt, er huskredsløb, varmepumpe og de synlige dele af jordkredsløbet. Her er det formodentlig en autoriseret VVS mand, der skal benyttes.

KL anfører, at betegnelsen bør præciseres, så det bliver muligt for tilladelsesmyndigheden at føre tilsyn med dette krav.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen kan tilslutte sig, at 'sagkyndig i jordvarmeanlæg' præciseres til 'autoriseret vvs-installatør'.

Ad 8. § 22: Anlæggets vedligeholdelsesstand

KL anfører, at hvis anlægget konstateres utæt eller der er en begrundet mistanke herom, indeholder bestemmelsen en umiddelbar handlepligt for ejeren/brugeren af anlægget til straks at træffe "...egnede foranstaltninger til at bringe en evt. udstrømning til ophør."

Der bør i bekendtgørelsen være hjemmel for kommunalbestyrelsen til at påbyde ejeren af jordvarmeanlægget/ejendommen at foretage en inspektion af anlægget og evt. sløjfe anlægget.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Med hensyn til muligheden for at påbyde ejeren af et jordvarmeanlæg at foretage inspektion af anlægget er det Miljøstyrelsens opfattelse, at der er hjemmel hertil i miljøbeskyttelseslovens § 42.

Miljøbeskyttelseslovens § 42 finder blandt andet anvendelse på faste anlæg til energiproduktion, som ikke er optaget på den i miljøbeskyttelseslovens § 35 nævnte liste, og jordvarmeanlæg må antages at være omfattet heraf.

Hvis faste anlæg til energiproduktion medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening, herunder affaldsfrembringelse, kan tilsynsmyndigheden give påbud om, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om gennemførelse af bestemte foranstaltninger, jf. miljøbeskyttelseslovens § 42, stk. 1.

Med hensyn til KL's bemærkninger om sløjfning af anlægget, se Ad 9. § 23: sløjfning af anlæg.

Ad 9. § 23: sløjfning af anlæg

KL anfører, at det bør overvejes, om der skal indføres en tidsmæssig grænse for et anlægs driftsperiode, f.eks. om et anlæg skal sløjfes efter 50 eller 70 år – som man kender det fra olietanksbekendtgørelsen. Kommunalbestyrelsen bør ligeledes her have hjemmel til at påbyde ejeren at sløjfe anlægget korrekt.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen vurderer, at reglerne om sløjfning i den gældende bekendtgørelse om jordvarme (nr. 1019 af 25. oktober 2009), der videreføres i bekendtgørelsesudkastet, er tilstrækkelige, hvorfor de fremkomne bemærkninger ikke giver anledning til ændringer.

Ad 10. Bilag 2, nr. 4, litra d og bilag 1, nr. 4, litra c

KL foreslår, at oplysninger om afstand til nærmeste drikkevandsboring/-brønd formuleres tilsvarende som for eksempel bilag 2, nr. 4, litra a), c), f), g), h), i), s) og t), således at det ved anmeldelse er dokumenteret, at afstandskravet er overholdt.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsen har præciseret bestemmelsen i overensstemmelse med det begreb, der i øvrigt anvendes i bekendtgørelsesudkastet om almene vandforsyningsanlæg, ikke-almene vandforsyningsanlæg og andet vandforsyningsanlæg. Bestemmelsen får herefter følgende ordlyd: "Afstand til nærmeste almene eller ikke-almene vandforsyningsanlæg eller andet vandforsyningsanlæg."

Som en konsekvens heraf er bestemmelsen i bilag 1, nr. 4, litra c, ændret tilsvarende.

Ad 11. Klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet:

KL mener, at det bør overvejes at afskære klageadgangen til Natur- og Miljøklagenævnet for så vidt angår tilladelser, da der er tale om en relativt detaljeret bekendtgørelse i forhold til afstandskrav, diverse tekniske specifikationer m.v. samt forholdsvis begrænsede miljømæssige risici for jord- og grundvandsforurening fra især horisontale jordvarmeanlæg.

KL ønsker endvidere at få oplyst, hvordan der sikres klageadgang jf. § 19 i MBL ved en "anmeldesag", samt om der er taget stilling til, om anmeldelser ikke kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, eller går anmeldelser også ind under afgørelser, selv om der ikke udstedes en tilladelse.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsen finder ikke, at det er muligt at afskære klageadgangen til Natur- og Miljøklagenævnet for så vidt angår tilladelser. I henhold til miljøbeskyttelseslovens § 92 er det alene muligt at afskære klageadgangen for så vidt angår afgørelser, der enkeltvis er af mindre betydning for miljøbeskyttelsen.

Med hensyn til klage over anmeldelser har Naturklagenævnet (siden 1. januar 2011 Natur- og Miljøklagenævnet) truffet nogle afgørelser herom i relation til Natura 2000-anmeldeordningen. I orientering fra Naturklagenævnet nr. 519 omtales en af disse afgørelser (NkN-136-00045). I afgørelsen udtalte Naturklagenævnet blandt andet, at som naturbeskyttelseslovens § 19 b, stk. 4, 1. pkt., er udformet kan en anmelder igangsætte en anmeldt aktivitet, hvis kommunen ikke reagerer inden for 4-ugers fristen. Kommunalbestyrelsens manglende reaktion har karakter af en ikke-afgørelse. Videre udtalte Naturklagenævnet, at det er nævnets opfattelse, at disse ikke-afgørelser og kommunalbestyrelsens meddelelse til anmelder om, at aktiviteten kan iværksættes, ikke kan påklages til nævnet, eftersom naturbeskyttelsesloven alene giver klageadgang for formelle afgørelser. Det synes også bedst stemmende med formålet med anmeldeordningen, hvorefter en anmelder efter udløbet af 4-ugers fristen uden videre skal kunne iværksætte den anmeldte aktivitet. På den baggrund afviste Naturklagenævnet sagen fra realitetsbehandling i nævnet.

Anmeldeordningen i dette bekendtgørelsesudkast giver også anmelder mulighed for at kunne etablere et jordvarmeanlæg efter en frist på 4 uger, hvorfor det er Miljøstyrelsens opfattelse, at det heller ikke vil være muligt at klage til Natur- og Miljøklagenævnet i disse sager. Miljøstyrelsen skal gøre opmærksom på, at ovenstående opfattelse er med forbehold for Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse i en konkret klagesag.

Ad 12: § 10 Afstandskravene på hhv. 300 og 20 meter

§ 10, stk. 3: Afstandskravet på 300 meter til alment eller ikke-alment vandforsyningsanlæg

Foreningen af Danske Brøndborer og GeoDrilling A/S finder, at afstandskravet på 300 meter for vertikale jordvarmeanlæg til et alment eller ikke-alment vandforsyningsanlæg er for stort.

Som begrundelse for at afstandskravet på 300 meter er for stort anfører GeoDrilling A/S, at udslip af brine under de værste tænkelige forhold aldrig vil være sundhedsskadeligt at drikke, og den risiko, der er for mikrobiologisk vækst i ledningsnettet, forsvinder via vandværkets filtre, inden vandet ledes ud i ledningsnettet. Endvidere anfører GeoDrilling A/S, at problemstillingen ved kortere afstandskrav til drikkevandsforsyning alene er risikoen for mikrobiologisk vækst i ledningsnettet. Dette er dog en risiko, der må antages ikke at eksistere på vandværker, på grund af den vandbehandling der foregår. Det vil således kun være en risiko ved enkeltindvindinger, men her kræves først at en række

betingelser er opfyldt. Ifølge GeoDrilling A/S er der således ikke behov for yderligere undersøgelser for at sænke afstandskravet til drikkevandsboringer til 50 meter generelt.

Foreningen af Danske Brøndborer foreslår en reduktion af afstandskravet eller som minimum mulighed for dispensation.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsen er af den opfattelse, at vidensgrundlaget for at foretage de foreslåede lempelser af afstandskravene i bekendtgørelsen ikke er tilstrækkeligt. Der ændres ikke på afstandskravene i dette bekendtgørelsesudkast.

Miljøstyrelsen vil udføre et udredningsprojekt med henblik på at opbygge viden med henblik på en senere ændring af bekendtgørelsen, herunder en fornyet vurdering af afstandskravene. GEUS arbejder i øjeblikket på et projekt om jordvarmeanlæg, og at der her indgår vurdering af afstandskrav. Miljøstyrelsen vil afvente den endelige afrapportering fra projektet, inden der foretages en fornyet vurdering af afstandskravene.

§ 10, stk. 3: Afstandskravet på 50 meter fra et andet vandforsyningsanlæg

KL foreslår, at man ved en revision af jordvarmebekendtgørelsen af mere teknisk karakter bør revurdere afstandskravene. KL anfører, at det for eksempel kunne overvejes, om det er muligt at etablere vertikale anlæg tættere på andre vandforsyningsanlæg end 50 meter, f.eks. i forhold til meget korte boringer/brønde (< 10 m dybe) med lille indvinding (< 500 m³/år) uden krav om drikkevandskvalitet. Dette er en relevant problemstilling i villakvarterer, hvor havevandingsboringer er tilladt.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Se Ad 12: § 10 Afstandskravene på hhv. 300 og 20 meter.

§ 10, stk. 8: Afstandskravet på 20 meter mellem boringer til vertikale anlæg

GEUS, Foreningen af Danske Brøndborer og KL foreslår en lempelse af kravet om, at afstanden mellem boringer til vertikale anlæg skal være mindst 20 meter.

GEUS anfører endvidere, at man på baggrund af det eksisterende vidensgrundlag allerede nu kan slække på kravet om, at afstanden mellem boringer til vertikale anlæg skal være mindst 20 meter. Afstandskravet i § 10, stk. 8, er teknisk og miljømæssigt ubegrundet. Influenradius på de udførte jordvarmeboringer, hvor der er udført temperaturmonitoring i den omgivende jord, er væsentligt mindre. Kravet på 20 meter vil kunne forhindre etablering af jordvarmeanlæg med vertikale boringer på mindre parceller. Endelig vil et balanceret (varme/køl) system have en fordel i, at boringerne påvirker hinanden. GEUS anbefaler, at kravet lempes til 10 meter, og at der samtidig indføres et afstandskrav på 5 meter til skel, medmindre der foreligger skriftlig tilladelse fra naboejendommens ejer.

GEUS foreslår i forlængelse heraf, at der i § 11 tilføjes et nyt stykke, hvoraf det fremgår at kommunalbestyrelsen kan lempe kravene i § 10, stk. 8, hvis der i ansøgningen foreligger beregninger, der godtgør, at anlæggets ydelse ikke vil falde markant efter 10 års drift.

GEUS oplyser, at flere af de øvrige afstandskrav i bekendtgørelsen pt. undersøges i et igangværende EUDP-projekt om lukkede jordvarmeboringer, som forventes publiceret i løbet af foråret 2014. Det vurderes, at en justering af disse

afstande vil fremme udbredelsen af jordvarmeboringer, og at det kan gøres mere miljømæssigt forsvarligt, hvorfor det anbefales, at arbejdet med justering af afstandskravene påbegyndes, når de samlede resultater af EUDP-projektet foreligger.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Se Ad 12: § 10 Afstandskravene på hhv. 300 og 20 meter.

Skrå boringer

KL anfører, at der i praksis også bliver etableret brønde, hvorfra der udføres skrå boringer, som først nede i dybden har en afstand på 20 meter. Det er uklart, hvordan bekendtgørelsen forholder sig til skrå boringer.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsen er opmærksom på, at der findes anlæg med skrå boringer, og at de er omfattet af bekendtgørelsesudkastets § 6, stk. 3. Det er dog Miljøstyrelsens opfattelse, at det drejer sig om få anlæg. Det ovenfor nævnte udviklingsprojekt (se afsnit Ad 12: § 10 Afstandskravene på hhv. 300 og 20 meter) kan blandt andet omfatte anlæg med skrå boringer, og eventuelt komme med nogle retrningslinjer.

Ad 13. Anvendelse af jordvarmeanlæg i kombination med energilagring i jorden

GEUS bemærker, at jordvarmeanlæg og andre tilsvarende energianlæg med stor fordel kan benyttes i kombination med energilagring i jorden, f.eks. i form af varmelagring fra rumkøling om sommeren og varmeindvinding om vinteren. Da interessen for sådanne kombinationsanlæg i forskellig udformning og med forskellige driftstemperaturer tydeligvis er stigende, er der ifølge GEUS behov for en nærmere regulering af sådanne anlæg for at fremme sådanne grønne løsninger og støtte den kommunale sagsbehandling på dette område.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Med henvisning til ovennævnte udviklingsprojekt er det et aspekt, der kan behandles i en kommende ændring af bekendtgørelsen.